

اهمیت گفتگوی فلسفی کودکان با یکدیگر / روش مطلوب آموزش فلسفه به کودکان

استاد پیشین دانشگاه هاروارد و استاد کالج مونت هولیوک آمریکا و مدیر سایت "آموزش فلسفه به کودکان" در گفتگو با خبرنگاری مهر دیدگاه خود را در خصوص بحثها و گفتگوهای فلسفی کودکان با یکدیگر و اهمیت این بحثها در زندگی آینده آنها بیان کرد.

استاد هاروارد در گفتگو با مهر طرح کرد:

اهمیت گفتگوی فلسفی کودکان با یکدیگر / روش مطلوب آموزش فلسفه به کودکان

استاد پیشین دانشگاه هاروارد و استاد کالج مونت هولیوک آمریکا و مدیر سایت "آموزش فلسفه به کودکان" در گفتگو با خبرنگاری مهر دیدگاه خود را در خصوص بحثها و گفتگوهای فلسفی کودکان با یکدیگر و اهمیت این بحثها در زندگی آینده آنها بیان کرد.

خبرگزاری مهر- گروه دین و اندیشه: فلسفه برای کودکان (فبک) یا فکپروری برای کودکان یا P4C یکی از شاخه‌های آموزش فلسفه است که به پرورش قدرت استدلال و تفکر فلسفی در کودکان می‌پردازد.

در اواخر سالهای ۱۹۶۰، وقتی متیو لیپمن در دانشگاه کلمبیا واقع در نیویورک در رشته فلسفه مشغول تدریس بود، متوجه شد که دانشجویانش فاقد قدرت استدلال و قضاوت هستند. او به این نتیجه رسید که برای تقویت قدرت تفکر این دانشجویان دیگر بسیار دیر شده است و قدرت استدلال باید از همان کودکی تقویت شود. لیپمن را بنیان‌گذار فلسفه برای کودکان می‌دانند.

یکی از کسانی که در این حوزه تلاش وافر کرده پروفیسور "تام وارتنبرگ" استاد پیشین دانشگاه هاروارد و استاد کالج مونت هولیوک آمریکا و مدیر سایت "آموزش فلسفه به کودکان" (<http://www.teachingchildrenphilosophy.org>) است. سایت "آموزش فلسفه به کودکان" که تحت مدیریت وی است در این زمینه و در خصوص آموزش فلسفه به کودکان گامهای خوبی برداشته است و در دنیای انگلیسی زبان دارای اعتبار است.

تام وارتنبرگ در گفتگو با خبرنگار مهر و در خصوص اهمیت آموزش فلسفه به کودکان گفت: یادگیری و فراگیری داشتن بحث و گفتگوی فلسفی کودکان با یکدیگر اهمیت حیاتی برای کودکان دارد.

وی افزود: به عبارت دیگر اینکه به کودکان آموزش داده شود تا بتوانند با همسالان خود بحث و گفتگوی فلسفی و فکری داشته باشند برای آنها ضروری و حیاتی است.

وی تصریح کرد: بسیاری از آموزشهایی که به کودکان حداقل در کشور آمریکا ارائه می‌شود بر آماده سازی آنها برای تستهای استاندارد متمرکز است.

استاد کالج مونت هولیوک تأکید کرد: اگر چه لازم و ضروری است که کودکان مهارتهای پایه و ابتدایی را فراگیرند ولی بحث آموزش بسیار مهمتر از آن است.

وی افزود: وقتی کودکان را در معرض فلسفه قرار می‌دهیم مشاهده می‌کنیم که آنها از رهگذر گفتگو با یکدیگر به جواب پرسشهای اساسی هستی و پرسشهای مربوط به عالم دست می‌یابند.

وی یادآور شد: از رهگذر این بحث و گفتگو آنها می‌آموزند که به سخن یکدیگر به دقت گوش دهند؛ مهارتی که بسیاری از افراد بالغ آنها نیاموخته‌اند.

"وارتنبرگ" تأکید کرد: همچنین آنها از رهگذر این بحث و گفتگوی فلسفی می‌آموزند که داشتن اختلاف نظر به معنای دشمنی نیست.

بر این اساس آنها می آموزند که دوستان خوبشان ممکن است دارای دیدگاههای مخالف آنها باشند. این مهارتها، درسهای مهمی برای زندگی هستند که از رهگذر این بحث و گفتگو میان بچه ها با همدیگر حاصل می شود.

وی در خصوص این موضوع که آیا روش و متدی جهانشمول برای آموزش فلسفه به کودکان وجود دارد و یا اینکه این روشها باید مبتنی بر فرهنگها باشد افزود: اگرچه روش واحد و یگانه ای برای آموزش فلسفه به کودکان وجود ندارد مشخصه و ویژگی اساسی که همه روشهای آموزشی گوناگون مد نظر دارند این است که به بچه ها اجازه داده شود که ایده‌آشان را در گفتگو با همسالان خود اعلام و بیان کنند.

استاد پیشین دانشگاه هاروارد افزود: به شخصه اعتقاد دارم که بهترین روش برای آموزش فلسفه به کودکان این است که کتابی در ارتباط با فلسفه کودکان برای آنها خوانده شود تا جرعه بحث و گفتگو میان آنها شکل گیرد. فراموش نکنیم که بچه ها دوست دارند برای آنها کتاب خوانده شود.

وی یادآور شد: این روش یک حسن دیگر نیز دارد و اینکه به آنها نشان می دهد که کتاب چقدر چیز جذابی است. از سوی دیگر به کار بردن کتاب این حسن را دارد که مربی می تواند عکسهای مندرج در کتاب را برای فهم بهتر کودکان به آنها نشان دهد.

وارتنبرگ ادامه داد: مربیان و معلمان باید بیاموزند که چگونه با استفاده از روشهای استاندارد، بحث و گفتگوی فلسفی میان کودکان را در کلاس درس ایجاد کنند.

استاد کالج مونت هولیوک تأکید کرد: من به عنوان یک فیلسوف که با کودکان کار کرده و به آنها آموزش فلسفه داده برای آنها داستانهای تخیلی می خوانم و سپس دیدگاه و نظر آنها را در خصوص مباحث بیان شده را می پرسم.

وی افزود: از اینرو تصور نمی کنم هر فرهنگ نیاز باشد که بخواهد کاملاً روشی جدید برای خود ابداع کند. اگرچه هر فرهنگی درصدد خواهد بود تا کشف کند که روشهای موجود چگونه قابل کاربست و اطلاق به فرهنگ خودی است.

مدیر سایت "آموزش فلسفه به کودکان" در پایان تصریح کرد: تلاش و سعی آموزش فلسفه به کودکان این است تا بچه ها قدرتمند شوند و از جنبه فکری و عاطفی رشد یابند و شکوفا شوند. بر این اساس زمینه‌های مشترک زیادی را می توان برای آموزش فلسفه به کودکان یافت که به درد همه جوامع و فرهنگها بخورد.

.....

گفتگو از جواد حیران‌نیا